

~~Czech~~

Czech

ČESKÉ
STÁTNÍ PRÁVO.

HISTORICKY VYKLÁDÁ

DR. JOSEF KALOUSEK,

RÁDNÝ PROFESSOR HISTORIE ČESKÉ NA ČESKÉ UNIVERZITĚ V PRAZE,
RÁDNÝ ČLEN KRÁL. ČESKÉ SPOLEČNOSTI NÁUK I ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

VYDÁNÍ DRUHÉ, MÍSTY OPRAVENÉ.

PRAHA.
BURSÍK A KOHOUT

ENINKUPCI G. K. ČESKÉ UNIVERZITY.

1892.

1462, 21. provincie. Z *Obdarování, jež obdržel král Jiří od císaře Fridricha III.* 45 (2), 183.

1466, 2. října. *Zpráva o svobodě panské při nálezech 322 (1), o vojních 350 (3).*

1467, 27. února. *Zápis o svobodách zemských 141 (1), 314 (1), 350 (4).*

1471, 16. června. *Zápis Vladislava II. na výminky, pod kterými byl za krále zvolen.*

Ve jméno božie amen. Léta narození syna božieho tisícieho čtyrstého sedmdesátého prvnieho, z milosti jeho svaté stalo se jest volenie na Horách Kutných od kniežat, pánuov, rytierstva, měst Pražských i jiných měst královstvie Českého i všie obce na osobu naši Vladislava, prvorozeného nejjasnějšího kniežete a pána pana Kazimira, krále Polského, velikého kniežete Litevského, Ruského, Pruského pána a dědice, v pondělí po hodu božieho na nebesa vstúpenie (t. j. 27. máje 1471), podle svobod a práv koruny České, z svobodné dobré vuole jich, bez všeliké povinnosti nám i každému jinému. Kteréžto volenie nám skrže své znamenité pány posly k nám poslané dali jsú oznámiti, a nás svým i jich jmenem krále Českého a pána svého přijieti a vyhlásiti plnú moci poručili jsú urozeným Ctiborovi z Cimburka a z Tovačova, najvyššiemu hajtmanu markrabstvie Moravského, Janovi z Cimburka a na Boleslavi, hajtmanu kraje Boleslavského, Mikulášovi z Landštýna, najvyššiemu písaři desk zemských královstvie Českého, statečnému Jindřichovi z Smiřic, ctihodnému Pavlovi proboštu Zderazskému, poslům od poctivých purkmistrův a rad i všech obcí slavných měst Pražských i jiných měst královstvie Českého, statečným Bernartovi Bierkovi z Násilé, hajtmanu knížetstvie Opavského, a Benešovi z Ostromiře. Kterížto poslové artikule některé dole psané potřebné ode všie koruny České k nám jsú přinesli, nám jsú okazali a z vuole božie s námi šťastně všiecky srovnali v sobotu den svatého Víta (t. j. 15. června); a nazajtrie v neděli, na paláci hradu královského, vemše od nás přiřčenie k držení a zachování těch všech artikulův i jiných všech práv a svobod koruny České, nás u přítomnosti nejjasnějšího kniežete a pána, pana Kazimira krále Polského . . . (vypočítávají se přítomní z biskupové, 7 vojevod, 11 kastellanův a 5 nejvyšších úředníků polských) . . . i jiných pánuov a rytierstva královstvie Polského, za krále a pána přijali jsú a vyhlásili. Kterýchžto artikuluov již dotčených spis a zřiezenie jest v tato slova:

I. Najprvé, jakož sněm obecný královstvie Českého držán byl jest na Horách Kutných, a na tom sněmu z hodných příčin za krále Českého voleni jsme: přiřkli jsme listem našim jistotu učiniti podle všie potřebnosti, aby to volenie tu u Hory Kutny učiněné nebylo k škodě pánuom, rytierstvu, ani poctivým městóm Pražským, jakož právo a obyčej jest v Praze krále voliti podle práv a svobod zemských.

2. Item, přirklí jsme kompakтата mezi svatým konciliem Basi-
lenským, a slavným královstvím Českým a markrabstvím Moravským
zjednaná a učiněná, aby zase v svú pevnost vstúpila a přivedena
byla a skutečně zachováána. A to máme zapsati podle všech zá-
pisúv předkuov našich králuov Českých a držeti i k miestu přivesti;
a jestliže by kdo chtěl proti tomu býti a království Českému a mar-
krabství Moravskému to rušiti, máme jich při tom hájiti a brániti
proti každému; a před otcem svatým papežem to jednati, aby
Čechóm a Moravanóm to bylo v skutku k věčnosti potvrzeno.

3. Item, přirklí jsme, aby takový arcibiskup dán a spůsoben
byl kostelu Pražskému, kterýžby Čechy i Moravany při kompakta-
tiech zachovával a držal duchovnie i světské ve všech věcech, což
v sobě zaviera, i také podle zápisuov a ujistěnie císaře Sigmunda
sl. paměti i jiných králuov Českých až do krále Jiříeho jeho zápisuov;
a takový arcibiskup aby brzy zjednan byl, stvrzen a posvěcen.

4. Item, přirklí jsme korunu Českú držeti a zachovati, všecky
pány, rytierstvo, poctivá města Pražská i jiná města i všecku obec
též koruny, při práviech, řádech, svobodách vysazení a obdarování
i všech slušných starých i jiných zvyklých dobrých obyčejích.

5. Item, přirklí jsme, všeckna privilegia a zápisy od císařuov
a králuov Římských i králuov a kniežat Českých, slavných pamětí,
koruně České daných, pánuom, rytierstvu a poctivým městóm
Pražským i jiným městóm, neb kterýmkoli osobám duchovním
i světským učiněné a obdarované, zvláště slavných pamětí krále
Otakara, krále Jana, císaře Karla, krále Václava, císaře Sigmunda,
krále Albrechta, krále Ladislava, krále Jiříeho, všecky zápisy dané
a vyšlé až do jeho smrti, držeti bez odporu a zmatku všelikterakého
a v skutku zachovati a obhajovati.

6. Item, přirklí jsme hradu Karlšteina, koruny, klenotuov
všelikterakých zemských, i také desk i privilegií neporúčeti ani svěřo-
vati žádnému bez vuole a rady panuov, rytierstva královstvie Če-
ského i měst Pražských, pokudž kteří právo mají.

7. Item, přirklí jsme, když buohdá k korunování pojedem, že
zachovati máme řád a zvyklosti starodávnie královstvie Českého.

8. Item, přirklí jsme, žádných cizozemcuov duchovních ani
světských na úřady zemské, ani městské, ani duchovnie nesázeti, ani
jimi zámkuov a měst koruny České osazovati a jim jich svěřovati.

9. Item, přirklí jsme v tom naši péči a pilnost mieti a to
zjednati, aby král Jiří slavné paměti ode všech klateb, hanění a
všelikterakého obtiezení duchovnieho, kterýmiž za zdravie i na smrti
obtiežen byl, a kterakkoli bylo jest to naň uvedeno neb na jeho
věrné přidržejicie od otce svatého, aby z toho byl vyveden a sproštěn
i se všemi kniežaty, pány, preláty, rytierstvem, městy i se vší obcí,
kteríž jsú se jeho přidrželi, duchovní i svěťští, živí i mrtví, slušně
bez hanby, bez škody i bez nákladuov koruny České.

10. Item, přirklí jsme, že nemáme žádných zemí, kniežetstvie,

měst i zámkuov, hraduov, manuov i jiných všelikterakých zboží k České koruně příslušejících od koruny odtrhovati ani odcizovati nížádným obyčejem, ani žádnými věny, ale což by od koruny odtrženo neb odcizeno bylo, to máme zase připojiti a ku koruně shromáždit.

11. Item, přiřkli jsme, jasnú Johannu královú Českú zachovati při jejím věně

12. (Ze král Vladislav má synům krále Jiřího vyvaditi soukromé statky zadlužené ku potřebě zemské.)

13. Item, přiřkli jsme, s žoldněři a s jinými lidmi služebnými, s kterýmiž by nebylo uhozeno o služby a škody, s nimi uhoditi podle slušnosti a podle rady pánuov královstvie Českého.

14. (O vybavení knížete Viktorina a jiných zajatců z války.)

15. Item, přiřkli jsme, aby ti, kteří jsou se slavné paměti krále Jiřího přidrželi a ještě též se při nás a při koruně věrně držie, a proto své zámky a zboží ztratili a škody vzali, aby naší pomocí a pilností k svým zámkuom a zbožiem slušně přijíti mohli, a škody milostivě opravit.

16. Item, přiřkli jsme, pro čest slavné koruny České a přátelstvo, s arcibiskupy a biskupy, korfersty duchovními i světskými, i s jinými kniežaty, s kterýmiž první králi Čeští v přiezni a závazciech se drželi a v přátelství se zachovávali, že i my též máme se zachovati.

17. Item, přiřkli jsme, mince české žádným obyčejem nepolehčovati ani ponížovati, ale časem svým se mieti a zachovati podle vysazení a privilegii koruny České, jakož právo jest.

18. (O náhradě knížeti Saskému za náklady válečné.)

19. Item, jakož žádání jsme za přímluvu před kniežaty Saskými za urozené Opplé, aby k svému přijiti mohli, v tom naši pilnost rádi chceme okázati.

K takovým našim přiřčením, pro jistotu a pevnost zdrzenie a zachování všech artikuluov svrchupsaných i jiných věcí přimieněných, my Vladislav, z božie milosti král Český, markrabě Moravský, Lucemburské a Slezské knieže a markrabě Lužické oc, signet prstena našeho kázali jsme přivěsiti k tomuto listu. Jenž jest způsoben a dán v Krakově, léta a dne jakož svrchu psáno stojí, skrze ruce ctihodného Zbyhněva z Olešnice, skolastika Krakovského a sekretáře krále Kazimíra Polského krále oc. Commissio ejusdem.

Tištěno v Archivě Českém IV. str. 451—5. — Souvěká zpráva o volicím sněmě Kutnohorském 1471 spolu s artikuly novému králi poslanými tištěna v ČČMus. 1847, II. 186—195. — Srv. str. 257—259.

1477, 10. čerona. Investitura krále Vladislava 46 (2).

1477, 18. pr. sine. Revers krále Matyáše Corvina k říši 48 (1).

1478, 30. září. Ze smlouvy Budínské 185—187, srv. 83.

1479, 9. července. Ze žádosti šlechty ku králi Vladislavovi 358 (1).

1486, 18. února. Sněmovní nález o cizozemcích 143 (1).

- 1497, 21. února. Z moravského privilegia o přijímání zeměpána 261.
 1497. Z Vladislavova majestátu o rozdělení úřadů mezi stavy 371 (1).
 1497. Snesení sněmovní o sepsání zřízení zemských 324 (1).
 1497—1500. Přísahy nejvyšších úředníků 381—3 (1).
 1498, 28. listopadu. Z velikého privilegia slezského 94, 262.
 1499, 12. listopadu. Z privilegia Vladislavova na neodcizování 155 (1).
 1502, 17. února. Z privilegia o přijímání do stavu panského 454 (1).
 1509, 21. března. Z reversu o volbě a korunování krále Ludvíka 192 (1), 263.

1509, 21. března. Hlavní zápis, jež král Vladislav jménem svého syna krále Ludvíka po jeho korunování stavům českým vydal.

My Ludvík z Boží milosti Uherský, Český oc král, markrabě Moravský oc,

1. přiřkli jsme kompaktata mezi svatým konciliem Bazilejským a slavným královstvím Českým a markrabstvím Moravským zjednaná a učiněná, aby zase v svú pevnost vstúpila a přivedena byla a skutečně zachována; a to máme zapsati podle všech zápisuov předkuov našich králuov Českých a držeti a k místu přivésti. A jestližeby kto chtěl proti tomu býti a království Českému a markrabství Moravskému to rušiti, máme jich při tom hájiti a brániti proti každému; a před otcem svatým papežem to jednati, aby Čechuom a Moravanuom to bylo v skutku potvrzeno.

2. It. přiřkli jsme, aby takový arcibiskup dán a zpuosoben byl k kostelu Pražskému, kterýžby Čechy a Moravany při kompaktatic zachoval a držal, duchovní i světské, ve všech věcech, což v sobě zavírají, i také podle zápisuov a ujištění císaře Zigmunda slavné paměti i jiných králuov Českých, až do krále Vladislava JMsti otce našeho nejmilejšího zápisuov. A takový arcibiskup aby brzy zjednan byl, stvrzen a posvěcen.

3. It. přiřkli jsme korunu Českú držeti, a zachovati všecky pány, rytieřstvo, poctivá města Pražská i jiná města, i všecku obec též koruny při právích, řádích, privilegiích, svobodách, vysazení a obdarování zemských, i všech slušných starých a jiných zvyklých dobrých obyčejích, zvláště slavných paměti krále Otakara, krále Jana, císaře Karla, krále Václava, císaře Zigmunda, krále Albrechta, krále Ladislava, krále Jiříeho, krále Vladislava otce našeho nejmilejšího všecky zápisý dané a vyšlé až do JMsti smrti, držeti bez odporu a zmatku všelikterakého a v skutku zachovati a obhajovati.

4. It. přiřkli jsme hradu Karlšteina, koruny, klénotuov všelikterakých zemských, i také desk i privilegií neporúčeti ani svěřovati žádnému bez vuole a rady pánuov, rytieřstva královstvie Českého i měst Pražských, pokudž kteří právo mají.

5. It. přiřkli jsme, kdyžbychom v panování skutečné královstvie Českého vstúpiti měli, že zachovati máme řád a zvyklosti starodávnie královstvie Českého.

1526, 15. prosince, též 1528, 4. května. Hlavní zápis krále Ferdinanda I. na svobody a práva království Českého.

My Ferdinand z božie milosti Uherský a Český, Dalmatský, Charvátský oc král (1526 místo toho pouze: Bohemiae rex), infant v Hispanii, arcikníže Rakouské, markrabě Moravský, Lucemburské a Slezské kníže, a Lužický markrabě oc. Oznamujeme tímto listem všem:

1. Že přičkli jsme Compactata mezi svatým Concil(i)um Basilejským a slavným královstvím Českým a markrabstvím Moravským zjednaná a učiněná, aby zase v svú pevnost vstúpila a přivedena byla a skutečně zachována; a to máme zapsati podle všech zápisův předkův našich králův Českých, a držeti a k místu přivesti; a jestliže by kto cítěl proti tomu býti a království Českému a markrabství Moravskému to rušiti, máme jich při tom hájiti a brániti proti každému, a před otcem svatým papežem to jednati, aby Čechům a Moravanům to bylo v skutku potvrzeno.

2. Item přičkli jsme, aby takový arcibiskup dán a způsoben byl k kostelu Pražskému, kterýžby Čechy i Moravany při Compactatách zachoval a držal, duchovní i světské, ve všech věcech, což v sobě zavírají, i také podle zápisův a ujištění císaře Zigmunda slavné paměti i jiných králův Českých, a krále Vladislava slavné paměti zápisův; a takový arcibiskup aby brzy zjednan byl, stvrzen a posvěcen.

3. Item přičkli jsme korunu Českú držeti a zachovati, všecky pány, rytířstvo, města Pražská a jiná města i všecku obec též koruny, při právích, řádích, privilegiích, svobodách, vysazení a obdarování zemských, i všech slušných starých i jiných zvyklých dobrých obyčejích, zvláště slavných paměti krále Ottagara, krále Jana, císaře Karla, krále Václava, císaře Zigmunda, krále Albrechta, krále Ladislava, krále Jiřího, krále Vladislava, všecky zápisy dané a vyšlé až do Jich Milostí smrti držeti bez odporu a zmatku všelijakého, a v skutku zachovati a obhajovati.

4. Item přičkli jsme hradu Karlšteina, koruny, klenotův všelikterakých zemských, i také desk i privilegií neporoučeti ani svěrovati žádnému bez vůle a raddy pánův, rytířstva království Českého i měst Pražských, pokudž kteří právo mají.

5. Item přičkli jsme, že zachovati máme řád a zvyklosti starodávní království Českého. (Item promisimus, quamprimum gubernamen effectuale praefati regni Boemiae in nos susceperemus, quod observare debemus ritus et consuetudines antiquas regni Boemiae.)

6. Item přičkli jsme, žádných cizozemcův, duchovních ani světských, na úrady zemské, dvorské ani městské ani duchovní nesázeti než Čechy, ani jimi zámkův a měst koruny České osazovati a jim jich svěrovati; a to máme s radou činiti. A též v okolních zemí (sic) království Českému příslušejících, aby bylo držáno, jakož

jest to za císaře Karla a jiných králův a předkův našich držáno a zachováno bylo.

7. Item přikli jsme, že nemáme žádných zemí, knížetství, měst, zámkův, hradův, manův a jiných všelikterakých zboží k České koruně příslušejících od koruny odtrhovati ani odcizovati nížádným obyčejem ani žádnými věny; ale cožby od koruny odtrženo nebo odcizeno bylo, to máme zase připojiti a k koruně shromáždití.

8. Item přikli jsme mince české žádným obyčejem nepolehčovati ani ponižovati bez vůle vši země, ale tak se zachovati podle vysazení a privilegií koruny České, jakž právo jest.

9. Item přikli jsme, což jsů předkové naši císařové neb králové Čeští komu dali, zapsali, stavům, osobám neb osobě, buď na království, na duchovenství neb na manství, že to máme držeti a v celosti zachovati; však cožby nebylo proti milostem a obdarování, kteréž jest král Vladislav slavné paměti dáti ráčil všem stavům království tohoto.

10. Item přikli jsme každý stav zvláště při jich právích, rádiích, privilegiích, svobodách, vysazení, zvyklostech, obdarování, což kterému stavu náleží, zachovati.

Tomu na svědomí pečeť naši královskou k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali. Dán na hradě Pražském v pondělí po svatých Filipu a Jakubu leta božího tisícého pětistého dvacátého vůsmého, království našeho Uherského a Českého druhého. (Harum testimonio literarum sigilli nostri, quo tanquam archidux Austriae hactenus usi sumus, appensione munitarum, datum in civitate nostra Vienna, die decima quinta mensis Decembris, quae est Sabbati proxima post festum Luciae, a. D. millesimo quingentesimo vicesimo sexto, regni vero nostri anno primo).

Latinský list tohoto obsahu, vydaný od krále Ferdinanda I. ve Vídni 15. prosince 1526, vepsán jest do latinského kopiáře privilegií Karlšteinských fol. 21 pod nápisem: Ferdinandí Romanorum, Ungariae et Boemiae ac regis obligationes et promissa facta statibus regni Boemiae, a tištěn u Goldasta, Appendix Nro. 100 p. 206. Český majestát s ním srovnalý z dne 4. máje 1528 čte se v českém kopiáři priv. Karlšt. fol. 23 pod nápisem: »Závazkové krále Ferdinanda JMsti.« Kládeme zde plně znění této pozdější české listiny, přičiňujice číslování článků a uvádějice v závorkách formálné odchylky, které se naskytují v prvéjším latinském listě. — Oba listy, latinský i český, tištěny jsou nově ve Sněmích Českých I. 272. Tamže str. 265—6 a 270 ve vyjednávání sněmovním r. 1527 a 1528 jest vidno, kterak stavové dohlašovali se, aby král vydal jim ten list po druhé; záleželo jim na tom nepochybně proto, že první latinské vyhotovení vyšlo jen s pečeti arciknížecí, ježto Ferdinand 1526 neměl ještě královské pečeti české, která se přivěsila k listu roku 1528. — Srv. 264.

Jest viděti, že tento list Ferdinandův do slova se srovnává se zápisem Ludvíkovým od r. 1509; při překládání a opisování jeho nezměněno nic více, nežli hlava a datum; pak se vynechalo nazývání Vladislava »otecem našim nejmilějším«, a u Pražanů vynechán titul »pocitivých«. Ve výřtu předešlých králův, jichž privilegia se potvrzují, zapomněli přidati krále Ludvíka; i malicherná odchylka v 9. článku »přikli«, naproti »přikli« v ostatních člancích, jest zachována.

1527. *Z námitek, kteréž král Ferdinand před svým korunováním podal na-proti některým požadavkům stavů českých: o dosazování úředníků 97 (1), i rad 105 (1), o listech z kanceláře české 123 (1), o výkladu dědičnosti trůnu 195 (1), o volení krále 197 (2), o soudech cizích 364 (2), o přebývání králově v zemi 387 (1).*

1527. *Sněnovní artikul o korunování nástupce 207 (2).*

1535. *Zřízení Zemské markrabství Moravského: fol. 85 o cizozemcích se okupujících 144 (2), f. 34 o glejtech 296 (2), f. 79 o dobývkách 298 (2).*

1543, 1. června. *Z testamentu krále Ferdinanda I. 217 (1).*

1545. *Z artikulů sněmu českého 6. ledna o zavírkách sněmů 336 (1), 17. srpna o sjezdech krajských 309 (2).*

1545. 2. září. *Krále Ferdinanda druhý rewers na volení*

My Ferdinand z buoží milosti Římský král, po všechny časy rozmnožitel říše, a Uherský, Český oc král oc. Oznamujem tímto listem všem vůbec: Jakož se spusobem a z dopuštění pána Buoha všemohoucího, léta tisícého pětistého šestmectmého na den Stěti sv. Jana, žalostivá věc přihodila, že jest najjasnější kníže a pán, Ludvík Uherský a Český oc král oc, bratr a švagr náš najmilejší, pro obranu svatě víry křesťanské a zachování království, zemí a poddaných svých věrných milých, bojujíc proti dědičnému a ukrutnému nepříteli všeho křesťanstva Turku, bez dědicuov z světa sšel, a tudy království České i jiné země příslušející, jakožto markrabství Moravské, knížectví Slezské, Horní a Dolní markrabství Lužické, se všemi a všelijakými vrchnostmi, panstvím a svobodami k nim náležitými, na najjasnější kněžnu a paní Annu, Římskou, Uherskou a Českou oc královú oc, manželku naši najmilejší, jako na vlastní sestru vejš psaného krále Ludvíka slavné paměti, a pravou přirozenou dědičku podle nadání, svobod, privilegií a vejsad císaře Karla Čtvrtého spravedlivě připadlo, tak jakž týž majestát to šireji v sobě obsahuje a zavírá, kdyžby z královského rodu a kmene, mužského neb ženského pohlaví řádně zplozeného žádného nepozuostalo, aby svobodné volení krále Českého stavuom téhož království a zemím k němu příslušejícím a nejinou měrou náleželo, kteréhožto listu císaře Karla datum stojí v Praze leta tisícého třístého čtyřicátého osmého, indictione první a sedmé Idus Aprilis a království leta druhého; a také v listu a zápisu krále Vladislava, pana otce našeho nejmilejšího slavné paměti, zřetedlně jest to dostaveno, kdyžby pán Buoh krále Ludvíka smrti bez dědicuov uchovati neráčil, tehdy podle práv, vejsad, svobod a privilegií království Českého králová Anna, manželka naše nejmilejší, pravá dědička království Českého zůstati má, kteréhožto listu datum jest na hradě Pražském v pátek po svatých tří králích leta tisícého pětistého desátého, a království Uherského dvacátého a Českého třicátého osmého; protož stavové častopsaného království Českého svrchu jmenovanú manželku naši nejmilejší, jako pravú dědičku a královou tohoto království vedle znění vejš

psaného království Českého práv, vejsad a svobod poddaně jsou uznali a přijali, a osobu naši po již dotčené manželce naší jakožto pravé dědičce za krále a pána svého z své svobodné a dobré vuole volili a přijali. Kterúžto stavuov povolnost a osoby naši za krále volení a přijeti dotčeným stavuom, dědicuom i budoucím jich vši milostí naší královskú i s dědici a budoucími našimi nahražovati ráčíme. Tomu na svědomí pečeť naši královskú k listu tomuto přivěsiti jsme rozkázali a rukú vlastní se podepsati ráčili. Dán na hradě našem Pražském v středu po sv. Jiljí, leta od narození syna buožího tisícého pětistého čtyřicátého pátého, a království našich Římského patnáctého a jiných devatenáctého.

Kopíř českých privilegíí Karlšteinských, fol. 26. — Tištěno česky i latinsky ve Sněmích Českých I. 637. — Výklad viz výše str. 214—218.

1547. *Z kodicillu krále Ferdinanda I. 217 (1).*

1547. *Ze zápisu spolčených stavův: o rozepisování sněmů 309 (1).*

1547. *Ze sněmu Bartolomějského: o dědičnosti trůnu 218 (2), o prátech králi od stavů propůjčených 274 (1), o mezích moci královské 275 (1), o povinnosti krále k zachování privilegíí 303 (1), o pokládání sněmův a sjezdův krajských 310 (1), o osazování úřadův 378 (3)*

1548. *Z protokolu sněmu říšského v Augšpurce: prohlášení krále Ferdinanda I. o poměru koruny České k říši Římsko-Německé.*

1. Die bohmische Königliche Majestät ist von deroselben verordneten Crays-Räthen hiervor zeitlich erinnert, was massen der König zu Böhmen im jüngsten Wormbsischen Anschlag befunden worden, und dass derhalben gemeiner Crays-Versamblung Vorhaben were, Ihre Königliche Majestät als König zu Böhmen und Churfürsten von deren Landen wegen, so ihre Majestät als König von Böhmen vom Reich zu Lehen tragen, in den neuen Anschlag auch zu bringen und zu belegen: inmassen sie dann in dem reformirten Anschlag allbereit gethan. Nachdem aber solch Bedenken und Vorhaben Ihrer Kön. Maj. zu vernehmen ganz frembd gewesen, Sie hievor auch davon nichts gehört noch gewust, so haben Ihre Kön. Maj. Mangels halben genugsamen Berichts die Sachen bis zu Ihrer glücklichen Ankunfft in die Cron Böhmen verschoben, und sich allda nach fleissiger Erkündigung nichts anders erinnern noch erfahren mögen, dann dass die Stände der Cron Böhmen keiner Reichs-Anschläge bekindlich auch nicht geständig seyen, dass weder der angezogene Wormbsisch noch ältere Anschläge mit Ihr. Königl. Majest. löblichen Vorfahren Königen zu Böhmen Wissen noch Willen gesehen, dass sie auch darum nicht gehalten noch einige Hülff geleistet hetten, auch endlich keine schuldig weren.

2. So wissen sich auch Ihre Kön. Mt nicht zu berichten, dass Sie in Zeit Ihrer böhmischen Regierung, darinn doch etwan viel Reichshülffen bewilligt und geleistet worden, je belegt, noch umb